

[Viggo Starcke.]

der alligevel er vanskeligheder og det ikke er forbruget, der er for stort, lov til at drage den konklusion, at der af de skiftende regeringer føres en forkert økonomisk eller pengemæssig politik.

Det, at vi i de sidste år har haft en rekordproduktion, betyder ikke, at produktionen ikke kan blive endnu større. Den nuværende produktion udfolder sig nemlig til trods for, at der lægges den en lang række hindringer i vejen. For det første består der på grund af den endnu manglende løsning af jordspørgsmålet en hemning i adgangen til arbejdspladser og erhvervs muligheder for store dele af befolkningen. For det andet er udformningen af vor skattelovgivning sådan, at skatten både hemmer og straffer produktionen, arbejdet, fliden, dygtigheden og initiativet særlig gennem indkomstskatterne, og for det tredje har vi endnu en lang række af reguleringer, kontrolforanstaltninger, restriktioner, indgreb, papyrokrati. Her vil jeg gerne igen have lov at citere et par linier, som professor Jørgen Gelting skriver i det socialdemokratiske månedsblad „Verdens Gang“. Professoren siger, at

„den efterspørgselsbegrænsende politik bærer hovedskylden for, at dansk industriproduktions udvikling siden 1950 betegner vesteuropæisk bundrekord.“

Det er ret stærke ord at finde i et socialdemokratisk tidsskrift, og jeg håber, at dette betyder, at den høje regering har sin opmærksomhed fæstet på dette punkt og på en ændring heraf, således at den efterspørgselsbegrænsende politik ikke i fremtiden skal have hovedskylden for, at dansk industriproduktion betegner vesteuropæisk bundrekord.

Det er faktisk sådan, at der ofte på arbejdsmarkedet er konflikt og modsætning mellem arbejdere og arbejdsgivere. Vi så det fornylig indenfor landbruget, hvor der blev erklæret både strejke og lockout, og vi havde sagen til behandling her i det høje ting, hvor der blev gennemført en bestemmelse om voldgift, som retsforbundet tilsluttede sig af hensyn til den tredje uskylde part i samfundet, den almindelige, jævne befolkning og forbruger. Baggrunden for disse konflikter, som ikke altid slår ud i kamp, men som dog mere eller mindre latent ligger bag, hver gang der skal være

lønforhandlinger, er, at arbejderne synes, at de får for lille en andel af samfundsproduktionen; og arbejderne har ret: de får for lidt. Men arbejdsgiverne synes også, de får for lille en andel af samfundets produktion, og arbejdsgiverne har også ret: de får også for lidt. Både arbejdere og arbejdsgivere tror gensidig, at det er den anden part, der tager noget fra dem, og derfor opstår konflikterne. I virkeligheden har arbejdere og arbejdsgivere en fælles interesse, nemlig at få en større produktion, så der er mere at dele og en større del til begge parter, men arbejdere og arbejdsgivere er ikke opmærksomme på, hvorfor de får for lidt. De får for lidt, fordi monopolerne, særlig jordmonopolet, toldmonopolet og restriktionsmonopolet, tager en broderpart, dernæst fordi skatterne tager en meget væsentlig del af produktionen, og endelig fordi den stærkt udviklede bureaukratisme og administration, som ikke er produktiv, tager en meget betydelig del.

En af de ting, som var aktuelle under konflikten, var spørgsmålet om 9 timers eller 8 timers arbejdsdag, og indenfor byerhvervene er arbejderne stolte over, at de har nået at få gennemført 8 timers arbejdsdag. Samtidig er imidlertid skatterne og priserne steget så voldsomt, at i titusinder af arbejderhjem må ikke blot arbejderne, men også arbejderhustruerne gå på arbejde, og når både arbejderne og arbejderhustruer hver har 8 timers arbejdsdag, er det 16 timers arbejdsdag for familien. Det kan ikke siges at være noget socialt fremskridt.

For produktionsprocessen i fremtiden spiller lærlingspørgsmålet, uddannelsen af den kommende tids håndværkere og specialarbejdere, en stor rolle. Det er her vigtigt, at man har opmærksomheden henvendt på, at der ikke må finde spærringer sted fra de forskellige brancher og fagforeninger, men at der må skabes mulighed for, at både lærlingene og mestrene er interesserede i en uddannelse af dem, der skal udføre og forøge produktionen i fremtiden. I samme forbindelse kan man tænke på, at vor ferieordning herhjemme måske er uheldig. De mennesker, der har den længste arbejdsdag i Danmark, er vistnok vore skolebørn. Hvis man prøvede at give danske fagorganiserede arbejdere en arbejdsdag som den, vi